

Schoolondersteuningsprofiel

DE meerpaal

Opgesteld : april 2019

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
De relatie tot het ondersteuningsplan van PPO-regio Leiden	3
I Passend onderwijs op OBS de Meerpaal	4-5-6-7
1. De cyclus van handelingsgericht werken op de Meerpaal	4
2. Het werken met een groepsoverzicht en een periode planning	4
3. Handelingsgericht werken in vijf blokken per jaar	5
4. Groepsbesprekingen met de intern begeleider	6
5. Cito	6-7
6. Individuele leerlingbesprekingen	7
7. Esis	7
8. Sociale Veiligheid	7
II Als Expertise van buiten de school nodig is	8-9-10
9. Het ondersteuningsteam	8
10. Het expertteam	9
11. CJG en JGZ	9
12. Veilig Thuis	9
13. Onderwijs Advies	10
III Zorgprocedures in de school	10-11-12
14. LWOO procedure in groep 7 en 8	10
15. Ontwikkelingsperspectief (OPP)	11-12
16. Doubleren	12
17. Overdracht naar het volgend schooljaar	12
18. PO – PO plaatsing	12
19. Verwijzing naar SBO – SO	12
IV De protocollen	13
Bijlage 1	Pestprotocol
Bijlage 2	Veiligheidsprotocol
Bijlage 3	Protocol leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong
Bijlage 4	Dyslexieprotocol
Bijlage 5	Overstap protocol PO – PO
Bijlage 6	Instaprotoocol nieuwe leerlingen groep 1
Bijlage 7	Protocol Herfstkinderen
Bijlage 8	Protocol Kleuterverlenging
Bijlage 9	Protocol volgen van de sociaal emotionele ontwikkeling

Inleiding

Met dit schoolondersteuningsplan hebben we een document in handen dat de kwaliteitszorg van ‘de zorg’ binnen onze school beschrijft. Bovendien voldoen we ermee aan onze wettelijke verplichting om een dergelijk document te hebben. Bovenal vormt dit plan de leidraad voor het cyclisch handelen op de Meerpaal.

De Meerpaal is één van de 20 openbare basisscholen van PROO Leiden/ OBSG Leiderdorp. De school is gelegen in de Merenwijk. In het schooljaar 2018/2019 telt de school 175 leerlingen. Deze zijn verdeeld over 8 groepen.

Bij de uitvoering van de zorg heeft onze school te maken met de richtlijnen van de Inspectie voor het Onderwijs en met het Samenwerkingsverband Primair Passend Onderwijs regio Leiden (PPO). PPO regio Leiden heeft haar eigen ondersteuningsplan. Hierin wordt onder andere beschreven hoe het samenwerkingsverband de organisatie en de financiering van passend onderwijs vormgeeft. Ons zorgplan ligt in lijn met dit ondersteuningsplan. Het is het basisdocument voor onze ondersteuningsstructuur.

De relatie tot het ondersteuningsplan van PPO-regio Leiden

De intern begeleider is de ‘spin in het web’ waar het gaat om het kennen van de systematiek van toewijzing van ondersteuning vanuit PPO-Leiden. Zij kent ook de voorwaarden waarvan het Samenwerkingsverband heeft beschreven waaraan de scholen moeten voldoen, om voor ondersteuning in aanmerking te komen. Deze voorwaarden zijn:

- Handelingsgericht werken
- Werken volgens het inspectiekader basisarrangement
- Goede leerkrachten
- Een goede/gekwalificeerde interne begeleider

De Meerpaal werkt volgens de route van ondersteuningstoewijzing van PPO-regio Leiden. De intern begeleider volgt deze route in het arrangeren van ondersteuning. Deze route start bij het signaleren van een ondersteuningsbehoefte bij een leerling en het eindigt op het moment dat passend onderwijs gerealiseerd is. De volgende stappen worden gezet in de route naar passend onderwijs:

- Stap 1   Signalering door leerkracht en ouders
- Stap 2   In gesprek met de interne begeleider
- Stap 3   Ondersteuningsteam en deskundigheidsadvies
- Stap 4a   Arrangement in de basisondersteuning
- Stap 4b   Ontwikkelingsperspectief
- Stap 4c   Bezwaar
- Stap 5a   Gesprek met de voorgenomen school voor gespecialiseerd onderwijs
- Stap 5b   Afgeven van de toelaatbaarheidsverklaring
- Stap 6   Evaluatie

De ondersteuningsbehoefte van een kind is het uitgangspunt voor het arrangeren. De intern begeleider volgt de bovenstaande stappen van het arrangeren en zodoende wordt er voor elke leerling een passend arrangement gezocht en gevonden.

I - Passend onderwijs op OBS de Meerpaal

1. De cyclus van handelingsgericht werken op de Meerpaal

De zorgcyclus op de Meerpaal is een gestructureerd traject van signaleren, analyseren en evalueren op het gebied van de cognitieve, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. De zorgcyclus volgt een vaste structuur van jaarlijks 5x (ongeveer) 8 weken: van schoolvakantie tot schoolvakantie. Zo evalueren leerkrachten en IB-er 2x per jaar de opbrengsten en het welbevinden van de leerlingen binnen het groepsoverzicht. Door deze regelmatige evaluaties, kunnen leerkrachten indien nodig, de aanpak tijdig veranderen om zo aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen te blijven voldoen.

De groepsbesprekingen zijn een belangrijk onderdeel van de zorgcyclus. Deze gesprekken tussen leerkracht en intern begeleider worden in de jaarplanner ingepland. Ze vinden 3x per jaar plaats, namelijk aan het begin, in het midden en aan het einde van het schooljaar.

De periodeplanning van de 5 zorgcyclussen-blokken wordt afgestemd op de oudergesprekken, (Cito) toets afnames en rapportgesprekken. De toetsresultaten van Cito worden 2x per jaar meegenomen in de groepsbespreking.

Voorafgaand aan de groepsbespreking evalueert de leerkracht de afgelopen periode. Ze signaleert hoe leerlingen zich ontwikkeld hebben en bepaalt wat de leerlingen nodig hebben voor de volgende periode. Dit alles wordt beschreven in het groepsoverzicht. Het groepsoverzicht en het leerlingbespreekmodel vormt het bespreekdocument in de groepsbespreking met de IB-er. Uit de groepsbespreking volgt de planning van het onderwijs voor het volgende blok tot aan de nieuwe schoolvakantie.

2. Het werken met een groepsoverzicht en een periodeplanning

Aan het begin van het nieuwe schooljaar, nog voor de school weer begint, heeft elke leerkracht het groepsoverzicht overgedragen gekregen van de leerkracht van het jaar ervoor. De leerkracht maakt op basis van dit groepsoverzicht een periodeplanning voor de eerste 8 weken, of tot aan de herfstvakantie. Het groepsoverzicht beschrijft op welk niveau de leerlingen zijn ingedeeld –de instructieafhankelijke groep; de instructiegevoelige groep of de instructieonafhankelijke groep - of een eigen ontwikkelingslijn hebben. In de periodeplanning wordt het onderwijs op de drie niveaus inzichtelijk. Leerlingen die een eigen ontwikkelingslijn hebben en buiten één van de drie niveaus vallen, worden ook beschreven in de periodeplanning. De periodeplanning maakt helder wat het onderwijsaanbod is voor alle leerlingen. De periodeplanning bestaat uit weekplanningen en vormt de leidraad voor de dagelijkse activiteiten in de groep.

3. Handelingsgericht werken in 5 blokken per jaar

Schematisch weergegeven ziet de HGW cyclus er zo uit:

<p>Zomervakantie – herfstvakantie Periode 1</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leerkrachten stellen de periodeplanning op tot aan de herfstvakantie. Dit doen ze op basis van de groepsoverzichten. 2. Leerkrachten stellen de weekplanning op: 2 weken vooruit gepland. 3. Leerkrachten voeren de weekplanning/periodeplanning uit. 4. Voor de aanvang van periode 2 stellen de leerkrachten de nieuwe periodeplanning vast voor deze periode tot aan de kerstvakantie.
<p>Herfstvakantie – Kerstvakantie Periode 2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leerkrachten stellen de weekplanning op: 2 weken vooruit gepland. 2. Leerkrachten voeren de weekplanning/periodeplanning uit. 3. In de tweede week na de herfstvakantie vinden de groepsbesprekingen plaats. 4. In de twee weken voor de kerstvakantie evalueren de leerkrachten periode 1 en 2 en stellen hun groepsoverzichten bij. 5. Voor de aanvang van periode 3 stellen de leerkrachten de nieuwe periodeplanning vast voor deze periode tot aan de voorjaarsvakantie.
<p>Kerstvakantie – Voorjaarsvakantie Periode 3</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. In deze periode worden de Cito toetsen afgenomen. Deze zijn ingepland in de weekplanning. 2. Leerkrachten stellen de weekplanning op: 2 weken vooruit gepland. 3. Leerkrachten voeren de weekplanning/periodeplanning uit. 4. Leerkrachten analyseren de cito uitslagen en nemen hun analyse mee naar de groepsbespreking na de voorjaarsvakantie. 5. Voor de aanvang van periode 4 stellen de leerkrachten de nieuwe periodeplanning vast voor deze periode tot aan de meivakantie.
<p>Voorjaarsvakantie – Meivakantie Periode 4</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leerkrachten stellen de weekplanning op: 2 weken vooruit gepland 2. Leerkrachten voeren de weekplanning/periodeplanning uit. 3. Na de voorjaarsvakantie worden de groepsbesprekingen met de IBER gehouden. 4. Voor de aanvang van periode 5 stellen de leerkrachten de nieuwe weekplanning vast voor deze periode tot aan de zomervakantie. In deze periodeplanning worden de Cito toetsen opgenomen.
<p>Meivakantie - zomervakantie Periode 5</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leerkrachten stellen de weekplanning op: 2 weken vooruit gepland 2. Leerkrachten voeren de weekplanning/periodeplanning uit.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Aan het einde van deze periode worden de Cito toetsen afgenomen. 4. Ruim voor de zomervakantie worden de groepsbesprekingen met de IBer gehouden. 5. De leerkracht evalueert aan het einde van deze periode en past het groepsoverzicht aan, dat kan worden overgedragen aan de leerkracht die volgend jaar voor de groep komt.
--	--

1. Groepsbesprekingen met de intern begeleider

Drie keer per jaar bespreekt de leerkracht haar groep met de intern begeleider. Deze groepsbesprekingen zijn onderdeel van het Handelingsgericht Werken. Ze vormen telkens een belangrijk moment in de HGW-cyclus van waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren. Voorafgaand aan de groepsbespreking evalueert de leerkracht het afgelopen blok. Vier weken voor de groepsbespreking ontvangt de leerkracht een voorbereidingsformulier. Dit formulier is het tussentijdse evaluatieformulier, dat past in de fase van waarnemen. Een week voor de groepsbespreking stuurt de leerkracht dit formulier naar de IB-er, zodat zij het vooraf kan inzien. De groepsbespreking past in de fase van begrijpen. De leerkracht past het groepsoverzicht twee keer per jaar aan (na de kerstvakantie en voor de zomervakantie). Dit laatste past weer in de fase van plannen. Na de vakantie kan de leerkracht dan weer aan de slag met de nieuwe periodeplanning en groepsoverzicht en spreken we van de fase van realiseren.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

<p><u>I Waarnemen</u></p> <p>De leerkracht evalueert het onderwijs, dat beschreven is in de periodeplanning – het groepsplan.</p>	<p><u>II Begrijpen</u></p> <p>De leerkracht interpreteert de evaluatie. Dit gebeurt 3x per jaar in een groepsbespreking en 2x per jaar doet de leerkracht dit zelf.</p> <p>De leerkracht past hierop het groepsoverzicht aan.</p>
<p><u>IV Realiseren</u></p> <p>De leerkracht voert de periodeplanning uit.</p>	<p><u>III Plannen</u></p> <p>De leerkracht maakt een nieuwe periodeplanning op basis van het nieuwe groepsoverzicht en de leerlijnen.</p>

2. Cito

Op de Meerpaal worden leerlingen goed gevolgd in hun ontwikkeling, ten einde handelingsgericht te kunnen werken. Dit gebeurt onder andere door 2x per jaar Cito toetsen af te nemen. Leerkrachten gebruiken de toetsen formatief, dat wil zeggen dat er vooral gekeken wordt naar voortgang en ontwikkeling. De toetsen leveren in dit perspectief dus vooral informatie op voor het proces van leergroei. De resultaten van de Cito toetsen worden dan ook opgenomen in de groepsoverzichten en

helpen leerkrachten om doelen te bepalen en ook om onderwijsbehoeften vast te stellen. Alles is gericht op het zo passend mogelijk maken van het onderwijsaanbod voor elke leerling.

Voor het systematisch afnemen van de Cito toetsen stelt de intern begeleider jaarlijks een toets kalender op. Deze is bij alle leerkrachten bekend. Leerkrachten zijn verantwoordelijk voor het afnemen van de toetsen en het invoeren van de resultaten in Esis, het leerlingvolgsysteem van onze school.

In sommige gevallen zullen leerlingen een andere toets krijgen dan de klasgenootjes. Dat kan bijvoorbeeld voorkomen als een leerling volgens een eigen leerlijn werkt. In zo'n geval is de intern begeleider altijd betrokken bij de keuze om anders te toetsen.

Ouders krijgen twee keer per jaar een uitdraai mee uit het leerlingvolgsysteem, waarop zij de Cito scores van hun kind kunnen zien. Ook toetsuitslagen van voorgaande jaren staan hierop vermeld, waardoor de ouders zien welke ontwikkeling hun kind doormaakt met betrekking tot de Cito toetsen.

3. Individuele leerlingbesprekingen

In de groepsbesprekingen kunnen onderwijsbehoeften van leerlingen aan het licht komen die ernstiger zijn dan past binnen het tijdsbestek en het doel van die groepsbespreking. In zo'n geval maken leerkracht en intern begeleider een afspraak voor een individuele leerlingbespreking. In deze besprekingen wordt bepaald wat er nodig is om deze leerling passend onderwijs te bieden. Het kan zijn dat er behoefte is aan een ondersteuningsteam (OT), of aan een wat uitgebreider gesprek met ouders, misschien moeten er bepaalde materialen worden aangeschaft enzovoorts. De leerkracht en de intern begeleider bepalen samen wanneer er behoefte is aan zo'n bespreking.

4. Esis

Wij maken op school gebruik van het leerlingvolgsysteem Esis. Leerkrachten registreren hierin niet alleen de Cito scores, maar ook maken zij hierin in elk geval een korte aantekening van de oudergesprekken die plaatsvinden en de overdracht naar de nieuwe groep. Alle overige belangrijke zaken worden ook per kind door de leerkracht 'in Esis gezet', onder registraties. Op deze wijze kan elke volgende leerkracht en de IB-er/directeur teruglezen wat er zich afgespeeld heeft.

5. Sociale Veiligheid

Per augustus 2015 is de onderwijswet aangepast en zijn scholen verplicht zorg te dragen voor een veilige school. Onze school voert daarom ook actief veiligheidsbeleid en we monitoren dit veiligheidsbeleid periodiek. Onze school heeft een persoon die het antipestbeleid coördineert en iemand die aanspreekpunt is op het gebied van pesten. Jaarlijks nemen we een veiligheidsscan af bij de leerlingen van de groepen 7 en 8.

Voor de periodieke monitoring van de veiligheid op school gebruikt de Meerpaal "Kijk op Sociale Competentie". De opbrengsten hiervan worden meegenomen in het kwaliteitsbeleid.

II - Als expertise van buiten de school nodig is

6. Het ondersteuningsteam

Binnen het samenwerkingsverband is het houden van een Ondersteuningsteam (OT) een belangrijke stap die gezet kan worden in het arrangeren van de juiste hulp voor kinderen met een onderwijsbehoefte die het groepsplan overstijgt.

Onze intern begeleider onderhoudt contact met de adviseur passend onderwijs, die aan onze school verbonden is. Zodra de intern begeleider een zorgvraag heeft, die de basiszorg van de school overstijgt kan zij contact opnemen met de adviseur passend onderwijs. Deze kan, samen met de intern begeleider vaststellen of een OT gewenst is.

In het geval dat een OT wordt gepland, wordt altijd vooraf de ouders van het kind gesproken. In bijna alle gevallen is dat contact met de ouders er al, maar als dit er nog niet is, dan worden eerst de ouders uitgenodigd voor een gesprek. Dit kan door de leerkracht en/of door de IB-er gebeuren. Ouders moeten toestemming geven voor een OT. Ze zijn immers een cruciale partner in het proces.

In het ondersteuningsplan van PPO-regio Leiden staat het volgende geschreven over het OT.

Indien zowel leerkracht als interne begeleider (en ouders) handelingsverlegen zijn, roept de interne begeleider de hulp van het ondersteuningsteam in. Tot dit ondersteuningsteam behoren, naast de leerkracht, ouders en interne begeleider:

- ✓ *De directeur van de school. Deze is verantwoordelijk voor het arrangeerproces;*
- ✓ *De adviseur passend onderwijs. Deze beschikt over ruime onderwijservaring. Deze werkt voor en vanuit de visie van het samenwerkingsverband en kent de onderwijsondersteuningsmogelijkheden binnen het samenwerkingsverband. Deze beschikt daarnaast over aanzienlijke kennis van speciale onderwijsbehoeften en heeft de expertise in huis om tijdig voor gespecialiseerde ondersteuningsvragen het team uit te bereiden met de juiste specialisten. De rol is die van wegwijzer en architect: hij ondersteunt de school bij het vormgeven en vinden van het juiste arrangement. (...)*
- ✓ *De gezinsspecialist (Jeugd- en Gezinswerker vanuit het JGT). Deze is de evenknie van de onderwijsspecialist, maar dan voor de jeugd en gezinskant (opvoeding). (...)*

Het ondersteuningsteam dient niet primair te worden gezien als een geïnstitutionaliseerde en op gezette tijden terugkerende overlegsituatie. Eerder fungeert het ondersteuningsteam als collegiaal netwerk van de interne begeleider dat adviseert op de route, 'de weg wijst' binnen het samenwerkingsverband en in overleg tot een arrangement komt dat past bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. (...)

Bron: ondersteuningsplan PPO regio Leiden

Voor kinderen die besproken worden in een Ondersteuningsteam of en Expertteam (zie hieronder) opent de intern begeleider een groeidocument. Dit document wordt gevuld met alle relevante informatie en kan uitgewisseld worden met de deelnemers van OT/ET. De intern begeleider beheert het groeidocument en bepaalt die het kan lezen en voor welke periode het open gesteld wordt. Ook kan de intern begeleider een schrijflink sturen aan een betrokkene, die dan zijn of haar deel kan toevoegen aan het document. Het groeidocument is goed beveiligd. Ouders kunnen altijd het groeidocument inzien.

7. Het expertteam

Binnen het Samenwerkingsverband zijn naast de adviseurs en onderwijsspecialisten, ook experts vanuit het Speciaal Onderwijs werkzaam op wie een beroep kan worden gedaan. In overleg met de adviseur passend onderwijs kan onze intern begeleider een leerlingbespreking organiseren met één van deze experts. Dit gebeurt soms ná een OT; soms tijdens een OT; of soms los van een OT. De experts zijn verbonden aan de verschillende Speciaal Onderwijs clusters, namelijk:

- Cluster 1 visusproblemen
- Cluster 2 spraak- taalproblemen en auditieve problemen
- Cluster 3 ernstige leerproblemen en lichamelijke problemen
- Cluster 4 gedragsproblemen

De experts vanuit cluster 2, 3 en 4 zijn verenigd in de AED, Ambulante Educatieve Dienst Leiden. Experts vanuit cluster 3 en 4 worden door de IBer benaderd in overleg met de adviseur passend onderwijs. Experts uit Cluster 2 worden benaderd via Auris of Kentalis. De experts van cluster 1 worden benaderd via Visio.

8. CJG en JGZ

Onze school werkt nauw samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de Jeugd Gezondheids Zorg (JGZ). De gezinsspecialist van het CJG, de jeugdarts en de jeugdverpleegkundige van de JGZ – GGD Hollands Midden, kunnen altijd door de IB-er geconsulteerd worden. Zij kunnen tevens uitgenodigd worden bij het ondersteuningsteam (OT). De Gezinsspecialist wordt zelfs standaard uitgenodigd. In voorkomende gevallen kan het JGT gespecialiseerde deskundigheid leveren, bijvoorbeeld psychologische hulp. Ook kan het JGT verwijzen naar meer gespecialiseerde ondersteuning.

9. Veilig Thuis

Soms zijn er zorgen over de veiligheid van een kind. Als er zorgen zijn behoort school dit, volgens de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) uit 2015, te melden bij Veilig Thuis. Wij werken volgens de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierin staan de stappen die wij zullen zetten.

5 Stappen in de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling

- Stap 1: In kaart brengen van signalen.
- Stap 2: Overleggen met een collega. En eventueel raadplegen van Veilig Thuis: het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Of een deskundige op het gebied van letselduiding.
- Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n).
- Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd Veilig Thuis
- Stap 5: Beslissen over zelf hulp organiseren of melden.

10. OnderwijsAdvies

Sinds jaar en dag werken wij samen met OnderwijsAdvies, de schoolbegeleidingsdienst in Leiden (hoofdvestiging Zoetermeer). De expertise van OA wordt eventueel ingezet bij individuele aanvragen voor handelingsgericht psychologisch onderzoek; observatie en advies en allerhande onderwijsvragen. Ook de aanvragen van ouders en school voor dyslexieonderzoek en Behandeling (ONL) gaan via OA.

Daarnaast kunnen ouders ook de keuze maken voor dyslexieonderzoek en behandeling bij het RID in Den Haag.

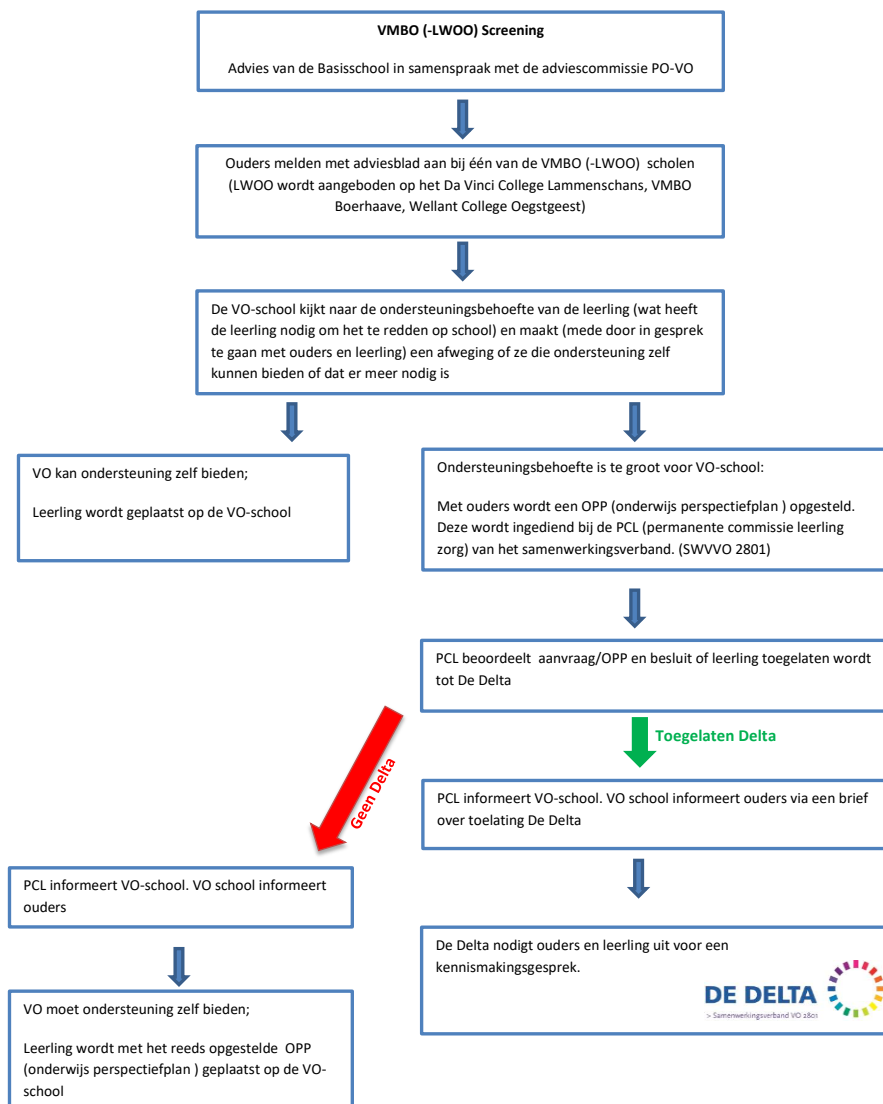
III – Zorgprocedures in de school

11. LWOO procedure in groep 7 en 8

Sommige leerlingen stromen na de basisschool niet in bij het reguliere voortgezet onderwijs. Zij hebben bijvoorbeeld extra leerwegondersteuning nodig of zijn zelfs gebaad bij een speciale school voor voortgezet onderwijs. Deze kinderen hebben wij in kaart. Samen met ouders zet school de stappen om ook voor deze kinderen tot een goede VO schoolkeuze te komen. Het onderstaand stroomschema geeft aan op welke wijze de toeleiding naar Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) of Praktijkonderwijs is georganiseerd binnen het samenwerkingsverband. De eerste stap wordt in groep 7 gezet. Als de leerkrachten aanleiding zien om aan te melden voor de LWOO procedure, wordt aan de ouders gevraagd om te tekenen voor de start van deze procedure. De leerkracht overlegt met de intern begeleider om welke kinderen het gaat.

VMBO (-LWOO) Screening

Perspectief VMBO LWOO. Leerachterstanden veelal in combinatie met sociaal-emotionele problematiek
Het uitgangspunt is binnen 1 tot 2 jaar terugplaatsing naar de stamschool.

12. Ontwikkelingsperspectief (OPP)

De verplichting van het opstellen van een OPP is gekoppeld aan het moment waarop de school extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband krijgt. Voor leerlingen die ondersteuning krijgen, die buiten de basisondersteuning valt, is een OPP verplicht. Daarnaast zijn er ook leerlingen die buiten de basisondersteuning vallen, maar voor wie een OPP wel nodig is, al is het niet verplicht. De intern begeleider bepaalt in welke gevallen er toch een OPP wordt opgesteld.

In het digitale groeidocument zit de mogelijkheid om een Ontwikkelingsperspectief (OPP) aan te maken. Leerlingen met ernstige (leer)achterstanden, die niet geplaatst kunnen worden in één van de niveaus in het reguliere groepsplan, krijgen een eigen leerlijn en daaraan gekoppeld een eigen

uitstroomprofiel. Dit kan beschreven worden in het ontwikkelingsperspectief dat minimaal 2x per jaar met ouders wordt geëvalueerd. Leerlingen die begeleid worden door een expert vanuit het SO krijgen altijd een OPP. Over het algemeen beschrijft deze onderwijsexpert het ontwikkelingsproces en alle afspraken daar omtrent vaak in een eigen document, het ontwikkelingsplan. Dit document kan in het groeidocument 'gehangen' worden.

De intern begeleider stuurt de ontwikkelingsperspectieven aan. De leerkracht blijft eindverantwoordelijk voor het onderwijs aan deze leerlingen.

13. Doubleren

In uitzonderlijke gevallen kan worden besloten dat een leerling een jaar doubleert, of zogenaamde kleuterverlenging krijgt. Een besluit hiertoe wordt altijd genomen in overleg met de directeur en de intern begeleider. Ouders worden uiteraard betrokken bij een dergelijk besluit en het is altijd het streven om een eensluidend besluit te nemen. Uiteindelijk is de directeur degene die in een dergelijke procedure het laatste woord heeft. Een leerling die doubleert wordt expliciet beschreven in het groepsoverzicht en de periodeplanning. Het doel van de doublure/kleuterverlenging moet hieruit altijd blijken. Het kan ook zijn dat er een specifiek handelingsplan voor deze leerling wordt opgesteld. Afspraken hierover worden vooraf gemaakt en vastgelegd.

14. Overdracht naar het volgende schooljaar

Leerkrachten passen aan het einde van het schooljaar nog één keer het groepsoverzicht aan, middels de meest recente informatie (Cito – methode toetsen en observaties). Dit groepsoverzicht is het overdrachtdocument voor de leerkracht van het volgend jaar. De overdracht gebeurt mondeling, voorafgaand aan het begin van het schooljaar.

15. PO – PO plaatsing

Verhuizing is een belangrijke reden voor verandering van basisschool. In zo'n geval wordt met de ouders afgesproken dat er een onderwijskundig rapport wordt opgemaakt en naar de nieuwe school wordt gestuurd. In overleg met ouders wordt eventuele aanvullende informatie geleverd, bijvoorbeeld rapportages van onderzoeken enz. De intern begeleiders van beide scholen nemen contact met elkaar op teneinde de overgang naar de nieuwe school soepel te laten verlopen.

In sommige gevallen is er een andere reden voor een po-po plaatsing. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat ouders niet tevreden zijn, of dat een leerling geen goede plek heeft binnen een groep. In dergelijke gevallen is er vooraf altijd contact tussen de intern begeleiders/directeuren van beide scholen. Er wordt in goed overleg geplaatst. We handelen conform het protocol tussentijdse instroom van de gemeente Leiden.

16. Verwijzing naar SBO – SO

Het is in een enkel geval niet wenselijk dat een leerling op de basisschool blijft en wordt het verwezen naar een school voor Speciaal (Basis) Onderwijs. Een verwijzingsprocedure verloopt altijd via het Ondersteuningsteam, m.b.v. het groeidocument, volgens de stappen 1 t/m 6 van de systematiek van toewijzing van ondersteuning vanuit PPO-Leiden, zoals eerder in dit ondersteuningsplan beschreven.

IV – Protocollen in de bijlagen

Bijlage 1	Pestprotocol
Bijlage 2	Veiligheidsprotocol
Bijlage 3	Protocol leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong
Bijlage 4	Dyslexieprotocol
Bijlage 5	Overstap protocol PO – PO
Bijlage 6	Instapprotocol nieuwe leerlingen groep 1
Bijlage 7	Protocol Herfstkinderen
Bijlage 8	Protocol Kleuterverlenging
Bijlage 9	Protocol het volgen van de sociaal emotionele ontwikkeling